

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ
імені ІВАНА КОЖЕДУБА

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ
ВІЙСЬК У МИРНИЙ ЧАС
ТА В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

Частина 2

Харків
2019

621.3
К64

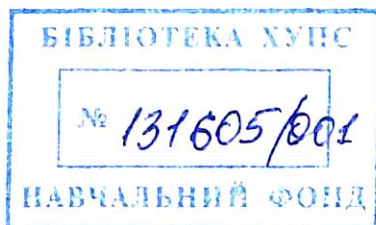
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

Б. Т. Кононов, Г. І. Лагутін

**ОРГАНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ
ВІЙСЬК У МИРНИЙ ЧАС
ТА В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

Частина 2

Навчальний посібник

Харків
2019

УДК 621.3(075)
К64

*Рекомендовано до друку вченою радою
Харківського університету
Повітряних Сил (протокол № 6 від
22.04.2013)*

Рецензенти: В. Б. Кононов, докт. техн. наук, професор
В. М. Щека, канд. техн. наук, доцент

Кононов Б. Т.

К64 **Організація електропостачання військ у мирний час та в особливих умовах. Ч. 2 : навч. посіб. / Б. Т. Кононов, Г. І. Лагутін. – Х. : ХНУПС, 2019. – 132 с.**

Розглянуті загальні відомості щодо організації електропостачання військових містечок, спеціальних об'єктів і використання електротехнічних засобів загальновійськового та спеціального призначення.

Рекомендовано для курсантів і студентів вищих військових навчальних закладів, а також для спеціалістів-електриків. Може бути корисним також для осіб, які організують експлуатацію та безпосередньо експлуатують електроустановки.

Друга частина навчального посібника "Організація електропостачання військ у мирний час та в особливих умовах" є продовженням першої частини, яка вийшла друком у 2015 році окремим виданням.

УДК 621.3(075)

© Кононов Б. Т., Лагутін Г. І., 2019
© Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 2019

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	6
ВСТУП.....	7
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОГО І СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	9
2.1. Організація експлуатації та ремонту електротехнічних засобів систем електропостачання військових об'єктів.....	9
2.1.1. Підготовка електротехнічних засобів до використання.....	14
2.1.2. Порядок використання електротехнічних засобів у складі комплексів озброєння об'єктів загальновійськового та спеціального призначення.....	15
2.1.3. Організація технічного обслуговування електротехнічних засобів і систем електропостачання.....	17
2.1.4. Організація ремонту електротехнічних засобів і систем електропостачання.....	22
2.1.5. Порядок і правила транспортування електротехнічних засобів.....	29
2.1.6. Порядок і правила зберігання електротехнічних засобів.....	31
2.1.7. Планування й облік експлуатації електротехнічних засобів.....	33
Питання та завдання для самостійної підготовки.....	38
2.2. Оперативне управління військовими електроустановками в польових умовах.....	40
2.2.1. Завдання оперативного управління військовими електроустановками в польових умовах.....	40
2.2.2. Склад військового електроустаткування об'єктів Повітряних Сил.....	41
2.2.3. Порядок розгортання засобів електропостачання.....	45
2.2.4. Пункти оперативного управління військовими електро- установками та бойові пости військових електроустановок.....	47
2.2.5. Організація чергування на пунктах оперативного управління військовими електроустановками та на бойових постах військових електроустановок.....	50
Питання та завдання для самостійної підготовки.....	52
3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТІВ.....	53
3.1. Планування і облік споживання електричної енергії військовими електроустановками.....	53
3.1.1. Загальні положення щодо планування та обліку споживання електроенергії військовими електроустановками.....	53
3.1.2. Планування постачання військових електроустановок електричною енергією.....	54

3.1.3. Облік використання електричної енергії у військових електроустановках.....	56
3.1.4. Контроль раціонального використання і заходи щодо економії електричної енергії.....	58
Питання та завдання для самостійної підготовки.....	60
3.2. Енергетичний нагляд за військовими електроустановками та організація роботи військ енергонагляду.....	61
3.2.1. Складові частини енергонагляду.....	61
3.2.2. Організація енергонагляду за військовими електроустановками.....	62
3.2.3. Обов'язки й права органів Військенергонагляду.....	64
3.2.4. Порядок опосвідчення стану безпеки військових електроустановок військової частини.....	65
3.2.5. Порядок обстеження військових електроустановок військової частини службовими (посадовими) особами Військенергонагляду.....	69
Питання та завдання для самостійної підготовки.....	71
3.3. Підготовка електроспеціалістів з експлуатації електротехнічних засобів військових об'єктів.....	72
3.3.1. Загальні вимоги до електроспеціалістів й електротехнологічного персоналу.....	72
3.3.2. Класифікація і характеристика кваліфікаційних груп з електробезпеки. Періодичність переатестації спеціалістів.....	74
3.3.3. Організація первинної підготовки молодших електроспеціалістів у військах.....	77
3.3.4. Організація підготовки посадових осіб електротехнічної служби та командирів електротехнічних підрозділів.....	83
Питання та завдання для самостійної підготовки.....	84
ПІСЛЯМОВА.....	85
ДОДАТКИ.....	86
Додаток 1. Загальна характеристика системи технічного обслуговування електротехнічних засобів і систем електропостачання.....	86
Додаток 2. Періодичність та приблизні норми трудомісткості технічного обслуговування електротехнічних засобів і електроустаткування систем електропостачання.....	88
Додаток 3. Типовий перелік робіт з технічного обслуговування електротехнічних засобів та електроустаткування стаціонарних систем електропостачання.....	90
Додаток 4. Загальна характеристика єдиної системи ремонту електротехнічних засобів і стаціонарних систем електропостачання.....	99

Додаток 5. Приблизні норми часу на заміну агрегатів електротехнічних засобів	100
Додаток 6. Норми нагромадження до ремонту і списання електроустаткування стаціонарних систем електропостачання.....	101
Додаток 7. Норми часу на ремонт електротехнічних засобів рухомими ремонтними підрозділами в польових умовах.....	102
Додаток 8. Перспективний план експлуатації і ремонту електротехнічних засобів військової частини.....	103
Додаток 9. Річний план експлуатації і ремонту електротехнічних засобів військової частини.....	104
Додаток 10. Місячний план експлуатації і ремонту електротехнічних засобів військової частини.....	106
Додаток 11. Схема розгортання військових електроустановок.....	108
Додаток 12. Схема зовнішніх з'єднань.....	109
Додаток 13. Оперативна схема зовнішнього електропостачання.....	110
Додаток 14. Розрахункові норми витрат і втрат електричної енергії.....	111
Додаток 15. Заявка про потреби в електричній енергії.....	115
Додаток 16. Звіт про потребу, наявність, рух, технічний стан електротехнічних засобів та виробленої ними електричної енергії.....	116
Додаток 17. Акт перевірки стану військових електроустановок військової частини.....	118
Додаток 18. Акт опосвідчення стану безпеки військових електроустановок.....	125
ЛІТЕРАТУРА.....	127